

и в редица други сфери на културата (напр. празнично-обредната сфера) и могат да се обяснят със специфичния тип културна система на циганите, която може да се определи по терминологията на Клод Леви-Строс като "гореща култура".

Преди да разгледаме положението с религията на циганите в България, необходимо е да направим пояснение за състоянието на циганския етнос тук. Циганите у нас не са хомогенно цяло - те се разделят на редица по-малки или по-големи ендогамни групи, всяка със своя специфика в областта на културата, със свои норми, правила на поведение, мирогледни представи. Най-общо циганите в България могат да бъдат разделени на три големи общности: "ерлии" (отдавна уседнали цигани), "кардараши" (групи, които са част от т.нар. "келдерарска инвазия" в Европа, мигрирала в края на XIX в. от днешни румънски територии) и т.нар. "гаджикане рома" (включващи групи на урсарите, маймунджиите и лингурарите).

Всяко от тези подразделения се дели вътрешно на отделни по-малки групи, които също пазят своята специфика. По отношение на цялото циганско население в България от гледна точка на религията за тях основна е дихотомията християни - мюсюлмани. Групите на "кардарашите" (включващи групите на "калайджи" с две ендогамни подразделения "унгарски" и "български" цигани, родствени на келдерарите в другите страни на света - но които не бива да се смесват с антагонистични на тях групи на калайджиите-ерлии във всичките им разновидности) и групите на гвастарите (шаричани и сръбски цигани, известни в Европа, Америка и Австралия като ловари), както и групите на "гаджикане рома" са традиционно християнски. В български условия те естествено принадлежат към православно вероизповедание, докато в другите страни на централна и западна Европа членовете на тези групи са главно католици, докато в предишните им територии на живеели, във Влашко, те също са били православни.

По-сложна е картината при циганите "ерлии". Различните им подразделения принадлежат към двете основни за България вероизповедания, както и към някои от съществуващите у нас секти. Това е обяснимо от гледна точка на спецификата на тези групи и от историята на България в частност и на Балканския полуостров като цяло. Циганите "ерлии" са усядали в различни исторически периоди, но с поколения не са сменяли местоживееето си. В България се получи закономерното явление - част от групите, приели в миналото ислямска религия (което било израз на стремежа им към повишаване на собствения статут и към изравняване с